

سئوالات متن مطالعات اجتماعی هشتم درس دوازدهم (عصر طلایی فرهنگ و تمدن ایرانی-اسلامی) تهیه کننده علی ندافی

۱- چه عاملی نقش و سهم زیادی در رونق و شکوفایی فرهنگ و تمدن ایرانی-اسلامی داشت؟

پس از یک قرن فرمانروایی، خلافت عباسیان ضعیف شد و خلفا نمی توانستند قلمرو پهناور خود را به خوبی اداره کنند از این رو، شرایط مناسبی برای تشکیل سلسله های ایرانی به وجود آمد. این سلسله ها نقش و سهم زیادی در رونق و شکوفایی فرهنگ و تمدن ایرانی-اسلامی داشتند.

۲- مهمترین سلسله های ایرانی که در بین قرنهای سوم تا پنجم هجری بر بخشهایی از ایران حکومت می کردند را نام ببرید؟

سلسله های طاهریان- صفاریان- علویان- سامانیان- آل بویه

۳- بنیانگذار سلسله طاهریان چه کسی بود؟

طاهر ذوالیمینین

۴- موسس سلسله سامانیان چه کسی بود؟

امیر اسماعیل سامانی

۵- موسس سلسله صفاریان که بود؟ و با کمک چه کسانی به حکومت رسید؟

یعقوب لیث، با پشتیبانی مردم سیستان به خصوص عیاران به قدرت رسید.

۶- بنیانگذار کدام سلسله ها بدون اجازه خلفای عباسی حکومت خود را برپا کردند؟

طاهریان- صفاریان- علویان- سامانیان- آل بویه

۷- کدامیک از سلسله های زیر ریشه و تبار ایرانی نداشتند؟

الف) آل بویه () ب) علویان طبرستان (*) ج) صفاریان () د) سامانیان ()

۸- رابطه سلسله های طاهریان و سامانیان با خلفای عباسی چگونه بود؟

این دو سلسله روابطی دوستانه با خلافت عباسیان برقرار کردند و امیران این سلسله ها معمولاً نسبت به خلفا اظهار وفاداری و فرمانبری می کردند.

۹- روابط صفاریان با خلفای عباسی چگونه بود؟

روابط صفاریان با خلافت عباسی خصمانه بود.

۱۰- اقدامات یعقوب لیث را بنویسید؟

حکومت طاهریان را برانداخت- به عراق لشکر کشی کرد و قصد داشت بغداد را تصرف کند ولی شکست خورد ولی بر اثر بیماری و مرگ فرصت جبران این شکست را پیدا نکرد.

۱۱- چرا خلفای عباسی دشمن علویان طبرستان بودند؟

چون علویان پیرو مذهب شیعه بودند و حکومت عباسیان را به رسمیت نمی شناختند.

۱۲- روابط سلسله آل بویه با عباسیان چگونه بود؟

روابط آنها به گونه ای دیگر بود، چون آل بویه بغداد را تصرف کردند و خلفای عباسی را تحت نفوذ و سلطه خود گرفتند.

۱۳- کدام سلسله ایرانی بغداد را تصرف کردند و خلفای عباسی را تحت نفوذ و سلطه خود گرفتند؟

سلسله آل بویه

۱۴- آل بویه پیرو چه مذهبی بودند و در دوران حکومت آنها چه چیزی مورد توجه قرار گرفت؟

پیرو مذهب شیعه بودند و در دوران حکومت آنها، معارف و فرهنگ شیعه در ایران مورد توجه قرار گرفت و گسترش یافت.

۱۵- به دستور فرمانروایان آل بویه چه کارهایی انجام شد؟

به دستور فرمانروایان آل بویه حرم مطهر امامان^(ع) در نجف، کربلا و کاظمین بازسازی شد و مراسم عید غدیر و مجالس سوگواری امام حسین^(ع) با شکوه برگزار می شد.

۱۶- کدامیک از سلسله های زیر مذهب شیعه داشتند؟

الف) آل بویه () ب) علویان طبرستان () ج) طاهریان () د) گزینه الف و ب (*)

۱۷- ایرانیان مسلمان در تاسیس و گسترش کدام علوم پیشگام بودند؟

معارف اسلامی - علوم انسانی - علوم تجربی - هنر و ادبیات

۱۸- اقدامات مهم علمی و فرهنگی ایرانیان در قرون نخست هجری چه بود؟

کتابهای زیادی تدوین کردند- دانشمندان مسلمان ایرانی در رشته های مختلف خوش درخشیدند- قواعد صرف و نحو و دستور زبان و ادبیات عربی را تدوین کردند- انتقال برخی از میراث ادبی و تاریخی ایران باستان به جامعه اسلامی بود.

۱۹- کدام سلسله ایرانی نقش چشمگیری در رونق و شکوفایی فرهنگ و تمدن ایرانی-اسلامی داشتند؟ چرا؟

سامانیان و آل بویه بودند. چون بیشتر فرمانروایان این سلسله ها به علم و ادب علاقه مند بودند و ارزش و احترام زیادی به عالمان، دانشمندان و ادیبان قائل بودند.

۲۰- کدام وزیران سامانی در شمار عالمان و ادیبان نامدار قرار داشتند؟

جیهانی و بلعمی از وزیران سامانیان

۲۱- پس از ورود اسلام به ایران تا مدتها .. عربی .. زبان اداری ایران بود.

۲۲- شاعران معروف دوره سامانی را نام ببرید؟

رودکی (پدر شعر فارسی) و فردوسی

۲۳- از قرن سوم هجری به بعد در نتیجه علاقه کدام حکومتها به فرهنگ و زبان ایرانی ، رونق ادبیات فارسی آغاز شد؟

صفاریان و سامانیان

۲۴- فردوسی در اواخر حکومت .. سامانیان .. سرودن شاهنامه را آغاز کرد.

۲۵- کدام آرامگاه ها جلوه شکوهمند میراث معماری ایرانی-اسلامی به شمار می روند؟

آرامگاه امیر اسماعیل سامانی در بخارا و آرامگاه قابوس و شمگیر در گنبد کاووس

۲۶- از نخستین جلوه های مهم معماری ایرانی-اسلامی .. مساجد .. بودند.